ПРОЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЕДНАЙЦЕСЯ!

ЗА РАДЗІМУ

ОРГАН МАГІЛЁЎСКАГА АБЛАСНОГА КАМІТЭТА КП(б)Б І ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА МАГІЛЁЎСКАГА АБЛАСНОГА СОВЕТА ДЭПУТАТАЎ ПРАЦОЎНЫХ

№ 48 | ЧАЦВЕР, 20 КРАСАВІКА 1944 г. | ЦАНА 20 КАП.

Калгаснікі і калгасніцы!

Своечасовае і высокаякаснае правядзенне веснавой сяўбы, барацьба за атрыманне ваеннага стопудовага ўраджаю—гэта лепшая дапамога нашай гераічнай Чырвонай Арміі.

Вызваленне беларускіх земляў, далейшыя задачы барацьбы беларускага народа супроць нямецкіх захопнікаў і бліжэйшыя задачы аднаўлення народнай гаспадаркі Беларускай ССР

Даклад Старшыні Совета Народных Камісараў Беларускай ССР тав. П. К. ПАНАМАРЭНКА на VI сесіі Вярхоўнага Совета БССР 21 сакавіка 1944 года ў гор. Гомелі *)

Такое сведчанне ворага аб размаху і актыўнасці партызанскага руху ў Беларусі. Такія падлічаныя ворагам лічбы страт ад ударанў беларускіх партызан.

Адну з важнейшых адзнак партызанскага руху Вялікай Айчыннай вайны ўяўляе тое, што партызанскі рух, які мае адзінае ваеннае кіраўніцтва і валодае сучаснымі сродкамі сувязі, мае магчымасць праводзіць сканцэнтраваныя адначасовыя ўдары па найбольш адчувальных аб'ектах праціўніка.

Найбольш значнай у гэтым сэнсе вялікай аперацыяй, праведзенай па адзінаму плану на ўсёй акупіраванай тэрыторыі Беларусі, была так званая рэйкавая вайна. У мэтах аказання садзейнічання наступаючым войскам Чырвонай Арміі была распрацавана аперацыя па адначасоваму масаваму знішчэнню рэек на чыгунках праціўніка і дэзарганізацыі руху. Распрацаваная ў ліпені месяцы 1943 г. аперацыя была даведзена да партызанскіх атрадаў і злучэнняў, і ў першых лічбах жніўня партызанскія атрады, авалодаўшы перагонамі чыгунак, збіўшы ахову на ўсіх шляхах, узарвалі за дзве ночы 36 тысяч рэек. За першыя 12 дзён аперацыі было ўзарвана 94.477 рэек. Працягваючы гэту аперацыю, за жнівень месяц было ўзарвана 120.800 рэек, а ўсяго з жніўня да канца 1943 г. было ўзарвана 219.000 рэек.

Першы ўдар быў такі шырокі, паўсямесны і ашаламляючы, што вывеў са строю многія чыгуначныя лініі. На некаторых лініях захопнікам прышлося перайсці з двухпутнага на аднапутны рух. Але пракладзеныя рэйкі зноў узрываліся партызанамі.

Па даных адпаведных ваенных інстанцый, у жніўні і верасні месяцах 1943 г. дзякуючы гэтай аперацыі партызаны сарвалі рух на чыгунках акупіраванай тэрыторыі больш чым на 40 процантаў.

Гэтай аперацыяй беларускія партызаны аказалі неацэнімую дапамогу Чырвонай Арміі ў яе летнім, асеннім і зімовым наступленні.

Камандзір корпуса войск аховы цэнтральнай армейскай групы ў дакуменце 1721-41 ад 31 жніўня 1943 г. па гэтаму поваду пісаў у стаўку германскага вярхоўнага галоўнакамандавання наступнае:

„Партызанамі ўпершыню праведзена аперацыя небывалых размераў па зрыву нямецкага падвозу шляхам планамернага і раптоўнага парушэння чыгуначных зносін. 6.781 выбухі за першыя дзве ночы жніўня на ўчастку корпуса. Лік удалых узрываў рэек да сярэдзіны жніўня ўзрос да 15 тыс., а да канца месяца дасягнуў 20.101 у параўнанні з 470 выбухамі ў чэрвені і 771 выбухам у ліпені. Такім чынам, лік выбухаў за адзін месяц роўны ў некалькі разоў узросшаму ліку выбухаў за год. Толькі за адзін месяц лік выбухаў павялічыўся ў 30 разоў".

У часе разгрому аднаго з варожых эшалонаў сярод захопленых партызанамі нямецкіх дакументаў аказалася падшыўка штодзённых справаздач упраўлення чыгунак акупіраванай тэрыторыі аб дзеяннях партызан. Гэтыя справаздачы з'яўляюцца самым яскравым сведчаннем размаху партызанскай вайны ў Беларусі і баявой актыўнасці беларускіх партызан.

Прывядзем справаздачы за 16, 19 верасня і 2 лістапада. Агульную характарыстыку становішча на чыгунках справаздача за 16 верасня выкладае наступным чынам:

„Становішча вельмі напружанае. Дзейнасць партызан, якая няспынна павялічваецца, ва ўсіх раёнах дасягнула к часу, указанаму ў данясенні, пагражаючых памераў. Захаваць рух з перадачаю немагчыма. Лініі падвяргаюцца няспыннаму нападу. Вакзалы перапоўнены з-за немагчымасці выкарыстаць лініі. Паязды затрымліваюцца на чыгуначных лініях. Лік нягодных паравозаў усё павялічваецца. Калі не праводзіць усеахопліваючых мерапрыемстваў, якія-б прынеслі вынікі, пацерпіць крушэнне ўвесь ход справы на перагоне Мінск—Жлобін—Гомель, Брэст—Лунінец—Гомель, Жлобін—Магілёў і Орша—Крычаў—Унеча".

Далей следуе апісанне здарэнняў з указаннем часу, месца, характару здарэнняў і панесеных страт. Справаздача за кожны дзень утрымлівае звыш 20 старонак. Справаздачы за ўказаныя дні даюць такі малюнак здарэнняў:

	16.IX	19.IX	2.XI
Цяжкія крушэнні паяздоў	95	40	22
Напады на паязды	38	18	11
Загараджэнне шляху	171	44	96
Узрывы рэйкавых шляхоў	1103	1100	314

З прычыны гэтых дзеянняў партызан 19 верасня быў спынены рух на 16 чыгуначных лініях у агульнай складанасці на 217 гадзін ці ў сярэднім больш, чым на 13,5 гадзіны на кожнай лініі. 2 лістапада быў спынены рух на 10 чыгуначных лініях на 180 гадзін, г. зн. у сярэднім на 18 гадзін кожная лінія.

Такія вымушаныя прызнанні ворага аб сіле ўсенароднага партызанскага руху ў Беларусі.

Не цяжка бачыць, якую велізарную дапамогу аказваюць пераможнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі адважныя партызаны і партызанкі, якія з чэсцю выконваюць указанні Вярхоўнага Галоўнакамандуючага таварыша Сталіна.

На гераічную барацьбу адважных партызан і партызанак заўсёды натхнялі адданасць і любоў да сваёй Радзімы, да бальшэвіцкай партыі і таварыша Сталіна.

Таварыш Сталін і совецкі ўрад аказвалі і аказваюць велізарную падтрымку беларускаму народу, партызанам і партызанкам.

Вобраз вялікага Сталіна натхняе беларускіх партызан і партызанак, беларускі народ у самаадданай барацьбе з нямецкімі захопнікамі. (БУРНЫЯ АПЛАДЫСМЕНТЫ).

Бальшэвіцкія арганізацыі Беларусі з'яўляюцца душой—арганізатарамі і кіраўнікамі партызанскага руху.

Узброеную барацьбу мас супроць захопнікаў узначальвае комуністычная партыя бальшэвікоў Беларусі. Наперадзе гэтай барацьбы на месцах сталі людзі з народа, да канца адданыя партыі Леніна—Сталіна. Гэта—партыйныя, совецкія, гаспадарчыя, комсамольскія, прафсаюзныя, навуковыя работнікі. Гэта— брыгадзіры калгасаў, старшыні і члены сельсоветаў, шматлікая сельская інтэлігенцыя—аграномы, настаўнікі, землямеры, калгаснікі і рабочыя, партыйныя і беспартыйныя, якія ўзняліся да ўзроўню арганізатараў партызанскага руху.

У варожым тыле ўсюды дзейнічаюць падпольныя антыфашысцкія арганізацыі і камітэты, абласныя і раённыя камітэты КП(б)Б. Выдаюцца 2 рэспубліканскія, 8 абласных і 100 раённых газет, якія друкуюцца ў падпольных друкарнях, выдаюцца больш 30 часопісаў, сотні рукапісных газет і сотні тысяч лістовак. Яны карыстаюцца велізарнай папулярнасцю сярод насельніцтва, мабілізуюць народ на барацьбу з нямецкімі захопнікамі, усяляюць веру ў хуткі і непазбежны разгром гітлераўскай Германіі, расказваюць праўду аб барацьбе совецкага народа за чэсць і незалежнасць сваёй Радзімы.

Трэба адзначыць таксама ўсё значэнне ў справе развіцця і кіраўніцтва партызанскай барацьбой жывых непасрэдных сувязей партызан з органамі кіраўніцтва. З тыла няспынна прыбываюць прадстаўнікі партызанскіх атрадаў, злучэнняў і падпольных цэнтраў за інструктажом, матэрыяламі, са справаздачамі, затым накіроўваюцца назад. Для інструктажу, па заданнях урада і Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі працяглы час у партызанскіх атрадах праводзяць сакратары цэнтральных камітэтаў КП(б)Б і ЛКСМБ, народныя камісары, загадчыкі аддзелаў ЦК і іншыя кіруючыя рэспубліканскія дзеячы.

Усенародны партызанскі рух у Беларусі вырасціў выдатных кіраўнікоў—арганізатараў партызанскай вайны, доблесных герояў—партызан і партызанак. 30 беларускіх партызан і партызанак маюць званне Героя Совецкага Саюза. (БУРНЫЯ АПЛАДЫСМЕНТЫ). 12 тысяч адважных партызан і партызанак узнагароджаны ўрадавымі ўзнагародамі, ордэнамі і медалямі Саюза ССР. (АПЛАДЫСМЕНТЫ).

Беларускі народ ганарыцца такімі арганізатарамі, як выдатны партызанскі арганізатар, гроза нямецкіх захопнікаў, легендарны сын беларускага народа Герой Совецкага Саюза Канстанцін Сяргеевіч Заслонаў (АПЛАДЫСМЕНТЫ), як Героі Совецкага Саюза Міхаіл Сільніцкі, Ціхан Бумажкоў, Ісачанка, Паўлоўскі, Лабанок, Дуброўскі, Казлоў, Мачульскі, Цікоў, Манковіч, Ліванцоў, Каралёў, Кляшчоў, Азончык, Брыкін, Захараў, Забіцкі, Кожар, Котчанка, Лунін, Маркаў, Сікорскі, Цімчук, Цікаміраў, Чарнышоў, Арлоўскі, Прудnікаў і тры беларускія жанчыны Героі Совецкага Саюза таварышы М., О. і Т. (БУРНЫЯ АПЛАДЫСМЕНТЫ).

Тут на сесіі прысутнічаюць дэпутаты Вярхоўнага Совета, арганізатары партызанскага руху, якія прыбылі на сесію з тыла праціўніка: дэпутат Вярхоўнага Совета камандзір партызанскага злучэння Вілейшчыны палкоўнік Маркаў (АПЛАДЫСМЕНТЫ),

(Працяг гл. на 2-й стар.).

*) Працяг. Пачатак даклада—у №№ за 15 і 18 красавіка.

Працяг даклада тав. П. К. ПАНАМАРЭНКА

дэпутат Вярхоўнага Совета —адзін з арганізатараў партызанскага руху Магілёўскай вобласці палкоўнік Маўчанскі (АПЛАДЫСМЕНТЫ), дэпутат Вярхоўнага Совета—адзін з арганізатараў партызанскага руху на Палессі Петраў (АПЛАДЫСМЕНТЫ), дэпутат Вярхоўнага Совета адважная партызанка Пальцава (АПЛАДЫСМЕНТЫ) і камандзіры партызанскіх злучэнняў Герой Совецкага Саюза генерал-маёр Казлоў (АПЛАДЫСМЕНТЫ), Герой Совецкага Саюза генерал-маёр Каралёў (АПЛАДЫСМЕНТЫ), кіраўнік аднаго з падпольных цэнтраў тав. Паромчык (АПЛАДЫСМЕНТЫ), камандзіры і камісары злучэнняў тт. Клявакін, Падалян, Мазур, Грыцан, Сухаў, Лягёшкін. (БУРНЫЯ, ПРАЦЯГЛЫЯ АПЛАДЫСМЕНТЫ).

ТАВАРЫШЫ ДЭПУТАТЫ!

Задача адважных партызан і партызанак, камандзіраў і камісараў партызанскіх атрадаў і злучэнняў, падпольных партыйных раённых і абласных цэнтраў, усіх антыфашысцкіх арганізацый і ўсіх совецкіх патрыётаў акупіраванай часткі Беларусі—працягваць работу па далейшаму распальванню ўсенароднага партызанскага руху, па актывізацыі партызанскай барацьбы і дэзарганізацыі тыла праціўніка, па ўзмацненню дапамогі наступаючай Чырвонай Арміі, па выратаванню насельніцтва ад знішчэння і ўгону ў рабства, па захаванню населеных пунктаў ад спальвання нямецкімі захопнікамі.

Падпольным партыйным арганізацыям Беларусі неабходна яшчэ шырэй разгарнуць палітычную работу сярод насельніцтва, мабілізуючы яго на актыўны ўдзел у барацьбе супроць нямецкіх захопнікаў.

Нямецкія захопнікі, адступаючы пад ударамі Чырвонай Арміі з Беларусі, імкнуцца ўсюды правесці пагалоўнае знішчэнне насельніцтва. Яны знішчаюць усюды фабрыкі і заводы, спальваюць населеныя пункты.

Задача партызанскага руху ў Беларусі ў цяперашні момант заключаецца ў тым, каб бяспрыкладнай у гісторыі па маштабах і актыўнасці партызанскай барацьбой сарваць зладзейскія замахі немцаў па знішчэнню насельніцтва і населеных пунктаў.

У гэтым будзе заключацца гістарычная заслуга партызанскага руху Беларусі перад сваім народам.

Слаўныя партызаны і партызанкі, бясстрашныя народныя мсціўцы будуць узнімаць совецкіх людзей на ўзброеную барацьбу супроць немцаў, усямерна ўзмацняць дапамогу наступаючай Чырвонай Арміі, граміць тылы і штабы ворага, не даваць яму падвозіць рэзервы. Партызаны і партызанкі будуць выратоўваць совецкіх людзей ад знішчэння і ўгону іх на катаргу ў Германію, бязлітасна знішчаць нямецка-фашысцкіх прыгоднікаў, помсціць ім за крывавыя злачынствы. (АПЛАДЫСМЕНТЫ).

IV. Бліжэйшыя задачы аднаўлення прамысловасці, энергетыкі і жыллёва-комунальнай гаспадаркі ў вызваленых раёнах

1 студзеня гэтага года Соўнарком Саюза і ЦК ВКП(б) па прапанове таварыша Сталіна прынялі рашэнне „Аб бліжэйшых задачах Соўнаркома БССР і ЦК КП(б) Беларусі". Гэта рашэнне ўяўляе сабою праграму аднаўлення народнай гаспадаркі ў вызваленых ад нямецкіх захопнікаў раёнах Беларусі.

У галіне аднаўлення прамысловасці і жылля рашэнне ставіць перад намі наступныя галоўныя задачы:

а) аднаўленне прамысловасці і хутчэйшы пуск, перш за ўсё, прамысловых прадпрыемстваў, неабходных для абслугоўвання патрэб фронта, для аднаўлення народнай гаспадаркі, а таксама для забеспячэння патрэб насельніцтва;

б) усямернае развіццё вытворчасці тавараў шырокага спажывання на базе мясцовай сыравіны, развіваючы і выкарыстоўваючы для гэтай мэты мясцовую прамысловасць, саматужныя майстэрні і арцелі для задавальнення неадкладных патрэб насельніцтва, разбуранага і абрабаванага немцамі і не маючага неабходных рэчаў хатняга ўжытку;

в) аднаўленне і пабудова новых жыллёвых дамоў з мясцовых будматэрыялаў у вёсках, гарадах і рабочых пасёлках, вызваленых ад нямецкай акупацыі, з тым, каб забяспечыць размяшчэнне ў прыгодных для жылля памяшканнях калгаснікаў, рабочых і служачых, якія жывуць у цяперашні час у зямлянках і разбураных дамах.

(Працяг даклада ў наступным нумары).

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 19 КРАСАВІКА

На працягу 19 красавіка на ўсход і поўдзень ад горада СТАНІСЛАЎ нашы войскі вялі ўпорныя баі з праціўнікам, адбіваючы атакі буйных сіл пяхоты і танкаў.

На КІШЫНЕЎСКІМ напрамку нашы войскі працягвалі весці баі па пашырэнню плацдармаў на правым беразе ДНЯСТРА і палепшылі свае пазіцыі.

На СЕВАСТОПАЛЬСКІМ напрамку нашы войскі працягвалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх выбілі праціўніка з некалькіх вельмі ўмацаваных апорных пунктаў яго абароны.

На другіх участках фронта—пошукі разведчыкаў.

На працягу 18 красавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 17 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зенітнай артылерыі збіта 70 самалётаў праціўніка.

На вызваленай зямлі Магілёўшчыны пачаліся палявыя работы

Перадавікі выехалі ў поле

ХОЦІМСК. (Ад нашага спецкара). Перадавыя калгасы па падрыхтоўцы да веснавой сяўбы 19 красавіка першымі ў раёне распачалі палявыя работы. У калгасе „III Інтэрнацыянал", Хоцімскага сельсовета, за дзень было ўзарана 4 гектары яравога кліна, у сельгасарцелях „Барэц" і „Жадунька", Вяліка-Ліпаўскага сельсовета, узарана 3,5 гектара.

НАСУСТРАЧ СВЯТА 1-е МАЯ

МТС ДАПАМАГАЕ КАЛГАСАМ

КРАСНАПОЛЛЕ. (Наш кар.). МТС, дзе дырэктарам т. Ліпкін, адрамантавала 130 плугоў і 40 барон для калгасаў сваёй зоны. Каваль т. Івашкін узяў абавязацельства да свята 1-е Мая адрамантаваць яшчэ 50 плугоў і 50 барон.

АДЧЫНЯЮЦЦА ЯСЛІ І ПЛЯЦОЎКІ

КАСЦЮКОВІЧЫ. У калгасе імені Леніна, Смольскаўскага сельсовета заканчваецца абсталяванне дзіцячых ясляў і пляцовак. Уключыўшыся ў перадмайскае спаборніцтва, брыгада плотнікаў абавязалася закончыць усю работу за 10 дзён.

На раённым партыйным сходзе

ЧЭРЫКАЎ. (Наш кар.). Днямі адбыўся агульны партыйны сход, які заслухаў справаздачны даклад сакратара райкома комсамола тав. Касацюченка аб рабоце раённай комсамольскай арганізацыі.

—У калгасах раёна,—гаворыць дакладчык,—арганізавана 39 пярвічных комсамольскіх арганізацый, якімі многае зроблена ў падрыхтоўцы да веснавой сяўбы. Створана 124 комсамольска-маладзёжныя звяны высокага ўраджаю. Калгаснай моладдзю сабрана 300 пудоў попелу і дзесяткі пудоў птушынага памёту.

Па дакладу разгарнуліся ажыўленыя спрэчкі. Выступіла 13 таварышаў, сярод якіх Герой Совецкага Саюза тав. Левінцаў, сакратары РК КП(б)Б тт. Храмовіч, Гарбаты, старшыня райсовета дэпутатаў працоўных тав. Токараў і іншыя.

Выступаючыя падвергді рэзкай крытыцы недахопы ў рабоце райкома комсамола ў пярвічных комсамольскіх арганізацыях. Ва многіх калгасах дрэнна наладжана масава-растлумачальная работа, не вядзецца сістэматычнай работы па выхаванню несаюзнай моладзі.

У прынятай пастанове партыйны сход абавязаў комуністаў неадкладна ліквідаваць выяўленыя недахопы ў рабоце комсамольскай арганізацыі і мабілізаваць комсамольцаў і несаюзную моладзь на актыўную работу па аднаўленню народнай гаспадаркі.

ВЕСНАВУЮ СЯЎБУ СУСТРАКАЕМ ПАДРЫХТАВАНА

На сваім калгасным сходзе мы абмеркавалі зварот калгаснікаў сельгасарцелі „КІМ", Хойніцкага раёна. Пачын кімаўцаў мы падтрымалі і парашылі ні ў чым не адстаць ад іх. У нас закончана падрыхтоўка да сяўбы. Хоць сёння можам выязджаць у поле.

У калгасе створаны 4 звяны высокага ўраджаю. Перадавое звяно—жонкі франтавіка Сіманковай Ольгі. Да вайны яна была ўдзельніцай Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі, вырашчвала лён 17 нумару па 6 цэнтнераў валакна з гектара. На участку яе звяна шумелі каласістыя ўраджаі ячменю, аўса, канапель.

За высокі ўраджай змагаюцца члены звяна Ольгі Сіманковай. Пад ячмень і бульбу яны ўжо вывезлі 300 вазоў гною, сабралі каля 10 цэнтнераў попелу, многа курынага памёту. У звяне распрацаваны дакладныя планы ўсіх работ і мерапрыемстваў па барацьбе за стопудовы ўраджай зерневых з гектара.

Гэтай вясной нам трэба засеяць 130 гектараў яравых. Для гэтай плошчы спаўна засыпана насенне. Усё яно ачышчана, высокай кандыцыйнасці.

Да сяўбы поўнасцю падрыхтаван і сельгасінвентар.

Уся цягавая сіла—у добрым прыглядзе. Аб гэтым усю зіму старанна клапаціліся конюхі тт. Новікаў, Ламінскі і Мудрачэнка.

Да вайны у нас былі добрыя жывёлагадоўчыя фермы. Велізарныя статкі кароў, свіней і авечак пасвіліся на мурожных лугах. Свінарка Каўзунова Палагея была ўдзельніцай Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі. Свінаматкі, за якімі яна прыглядала, апарашваліся па тры разы ў год і ад кожнага апаросу давалі прыплод па 8—9 парасят.

Нямецкія бандыты знішчылі і спалілі ўсе жывёлагадоўчыя пабудовы, забралі жывёлу. Цяпер мы робім усё, каб хутчэй вастанавіць жывёлагадоўчыя фермы. Гэтай зімой мы вывезлі каля 300 кубаметраў бярвення. Будаўнічая брыгада пасля сяўбы пачне будаваць кароўнік і свінарнік.

На малочна-таварнай ферме ў нас ужо маецца 6 кароў і 3 казы. Для аднаўлення фермаў калгаснікі законтрактавалі 21 цялё, некалькі ягнят і парасят, 140 курэй.

Знатная свінарка калгаса Каўзунова Палагея зноў работае на ферме. Яна ўзяла абавязацельства дабіцца даваенных паказчыкаў у сваёй рабоце.

Людзі калгаса, ад якіх галоўным чынам будзе залежыць поспех палявых работ, у перадмайскія дні поўны працоўнага энтузіязма, гараць адным жаданнем—самаадданай працай на калгасных палях дабіцца атрымання стопудовага ўраджаю, дапамагчы гераічнай Чырвонай Арміі хутчэй і канчаткова разграміць нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

А. Т. СІМАНКОЎ— старшыня калгаса „Комунар", Крычаўскага раёна.

Адказны рэдактар М. К. АСТАПЕНКА.

АТ-02509 Адрас рэдакцыі: г. Крычаў, Аўражная, 9.